

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่ 3 ฉบับที่.....เดือน.....

การศึกษาสำรวจปัญหาของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

ร้อยโทหญิง อาระวี ทับทิม*

รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมร สุริยาศศิน**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาปัญหาของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวน 180 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วนคือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามปัญหาของนักเรียนพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษาพบว่า ปัญหาของนักเรียนพยาบาลสามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้านดังนี้ 1) ปัญหาทางด้านการเรียน นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีปัญหาในการทบทวนความรู้และการเตรียมสอบแต่ละรายวิชามากที่สุด นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 3 มีปัญหาได้เกรดเฉลี่ยรวมต่ำกว่าที่ตั้งใจไว้ มากที่สุด ชั้นปีที่ 4 มีปัญหาเกี่ยวกับการทำงานวิจัย มากที่สุด 2) ปัญหาทางด้านพฤติกรรม นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีปัญหาในการปรับตัวในการเรียนและการอยู่หอพัก มากที่สุด ส่วนนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มีปัญหาการเสพติด Smart Phone, Tablet หรือเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ มากที่สุด 3) ปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจ นักเรียนพยาบาลทั้ง 4 ชั้นปี รู้สึกห่วงใยคนในครอบครัว เนื่องจากต้องแยกออกมาอยู่หอพักภายในวิทยาลัย มากที่สุด และ 4) ปัญหาทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม นักเรียนพยาบาลทั้ง 4 ชั้นปี มีความเห็นตรงกันว่าปัญหาที่มาจาก มุ่งงานและกิจกรรม หลากหลายที่ต้องปฏิบัติจนไม่สามารถแบ่งเวลาได้ มากที่สุด

คำสำคัญ : (1) ปัญหา (2) นักเรียนพยาบาล

*นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

**อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

การศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์เป็นระบบการศึกษาที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวลและความตึงเครียดต่อนักศึกษาพยาบาลได้สูงผู้ที่เรียนในสาขาวิชาชีพพยาบาลจะต้องมีพื้นฐานความรู้ อย่างดีมีความอดทนเสียสละเนื่องจากเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตและความปลอดภัยของผู้ที่มาขอรับบริการ โดยในการเรียนมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องฝึกนักศึกษาให้การพยาบาลผู้ป่วยในสถานการณ์จริงบนหอผู้ป่วยทั้งเวรเช้าบ่ายดึกและการเผชิญกับสภาพการณ์ต่างๆที่ต้องอาศัยการตัดสินใจและทักษะต่างๆรวมทั้งต้องฝึกฝนการทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพ เพื่อให้ได้บัณฑิตทางการพยาบาลที่พึงประสงค์ดังนั้นนักศึกษาพยาบาลจึงต้องมีการปรับตัวต่อความเครียดจากการเรียนและการที่ต้องเข้ามารับมือกับชีวิตความเจ็บป่วย ล้วนก่อให้เกิดปัญหากับนักศึกษาพยาบาลได้ทั้งสิ้น (มุสลินท์ โตะะกานี, 2552, หน้า 21)

นักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก เมื่อเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกแล้ว จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปจากสถานศึกษาเดิม ต้องเข้ามาพักในหอพัก อยู่ภายใต้กฎ ระเบียบ วินัยทหารอย่างเคร่งครัด มีเพื่อนกลุ่มใหม่ที่หลากหลาย เปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางการเรียน ลักษณะการเรียน โดยเรียนเนื้อหาวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติกับผู้ป่วยจริงๆ สิ่งเหล่านี้ นักเรียนพยาบาลต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการปรับตัว ถ้านักเรียนพยาบาลประสบปัญหากับการปรับตัวจะเป็นผลเสีย ต่อตนเองและวิชาชีพอย่างยิ่ง เป็นต้นว่า นักเรียนพยาบาลอาจไม่ประสบผลสำเร็จในการศึกษา เรียนตกซ้ำชั้น ถูกให้ออก ลาออก หรือเมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นพยาบาลแล้วไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน ให้บริการที่ไม่สุภาพ มีปัญหากับผู้ร่วมงาน ในที่สุดก็เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ทำให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา และสูญเสียบประมาณของกองทัพบก (พรรณี หวลบุตรตา, 2542, หน้า 3)

จากการศึกษาของ รัตติยา สलगสิงห์ และคณะ (2548) พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกมีความเครียดเมื่อพิจารณาในรายด้านที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ทำให้ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 เกิดความเครียดมากที่สุดคือธรรมเนียมปฏิบัติและเมื่อพิจารณาในรายข้อคือการที่ต้องท่องจำข้อที่ให้ได้ทุกคนให้ได้ภายใน 2 เดือน ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 สามารถเรียกข้อที่ได้ออกข้อโดยเชื่อว่าการท่องข้อจะทำให้พิน้องมีความสนิทสนมและประโยชน์ ในการขอความช่วยเหลือทั้งที่อยู่ในหอพักวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกและที่อยู่บนหอผู้ป่วยและ สถานการณ์ที่ทำให้เครียดมากรองลงมาคือการถูกรบกวนกฎระเบียบ โดยนักเรียนปกครองเนื่องจาก นักเรียนพยาบาลทหารจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบคำสั่งและคำชี้แจงของผู้บังคับบัญชาและ ระเบียบของวิทยาลัยอย่างเคร่งครัด ต้องให้ความเคารพต่อนักเรียนพยาบาลที่มีอาวุโสสูงกว่า ทั้งนี้ เพื่อให้ทุกคนจะอยู่ในวิทยาลัยได้อย่างสันติ ไม่มีความขัดแย้ง โดยทุกคนโดยเฉพาะนักเรียนใหม่

ต้องได้รับการอบรมอย่างเคร่งครัดมากกว่าชั้นอื่นๆ ซึ่งการอบรมในแต่ละครั้งจะใช้เวลาในการอบรมนาน 1 – 1 ½ ชั่วโมง และในบางครั้งอาจรบกวนเวลาส่วนตัวในชีวิตประจำวันทำให้นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 เกิดความเครียดส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตและการเรียนได้ มีการเจ็บป่วยจากการฝึกทั้งนี้ทางนักเรียนปกครองได้จัดการกับความเครียดในขณะที่ฝึกอบรม ภาวะเบียบ โดยการมีช่วงพักหลังจากฝึกทุกครั้งชั่วโมงและในช่วงพักก็มีการผ่อนคลายโดยการพูดคุยสร้างกิจกรรมสนุกสนานเช่นสร้างเสียงหัวเราะปล่อยให้นั่งพักและพูดคุยกับเพื่อนและให้แสดงความคิดเห็นซึ่งสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขในการอบรมในครั้งต่อไปได้นอกจากนี้กองการปกครองจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาและมีผู้บังคับหมวดประจำชั้นปีเพื่อคอยดูแลให้คำปรึกษาได้อย่างใกล้ชิดเพื่อให้นักเรียนพยาบาลสามารถระบายความรู้สึกเครียดไม่สบายใจทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และเผชิญกับความเครียดได้

จากการศึกษาของ พรรณี หวลบุตรตา (2542) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การปฏิบัติต่อนักเรียนพยาบาล ควรเป็นไปในลักษณะให้การยอมรับ เข้าใจ ไว้วางใจ และให้กำลังใจ ในความสามารถตามศักยภาพของนักเรียน มีความเชื่อมั่นว่าเขาสามารถพิจารณาตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนพยาบาลได้รับผิดชอบตนเอง สำหรับการช่วยเหลือนั้น ควรเป็นลักษณะความช่วยเหลือ ผู้ใหญ่ต่อผู้ใหญ่ คือให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหา โดยไม่ทำให้นักเรียนเสียสิทธิ์ความรับผิดชอบต่องานนั้น ควรให้นักเรียนรับรู้และค้นหาด้วยตนเอง โดยเฉพาะในการขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย นักเรียนพยาบาลจะพบกับปัญหามากมาย อันจะเป็นผลให้นักเรียนขาดความมั่นใจ เกิดความเครียด หมดกำลังใจที่จะปฏิบัติงาน ครู อาจารย์ จะต้องมีส่วนช่วยในการลดความเครียด ความวิตกกังวล และให้กำลังใจเพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะแก้ปัญหาต่อไป

ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัย พบว่า นักเรียนพยาบาลมีปัญหา มาก แม้ว่าจะมีผู้ศึกษาปัญหาของนักเรียน/นักศึกษาพยาบาลแล้ว แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนพยาบาลที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 สำหรับในการวิจัยนี้จะดำเนินการศึกษาปัญหาของนักเรียนพยาบาลทั้ง 4 ชั้นปี เนื่องจากจะได้ทราบข้อมูลและความแตกต่างของปัญหาของนักเรียนพยาบาลแต่ละชั้นปี สามารถนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการจัดบริการให้การปรึกษาที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาแต่ละชั้นปีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสำรวจปัญหาของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ชั้นปีที่ 1-4
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาค่าแอกตามชั้นปีของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ นักเรียนพยาบาล หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 326 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงปัญหาของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกชั้นปีที่ 1-4และเป็นแนวทางในการจัดบริการให้การปรึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกชั้นปีที่ 1-4

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้างนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของนักเรียนพยาบาล ชั้นปีที่ 1-4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและใช้รูปแบบการสำรวจ (Survey Research)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยค้างนี้คือ นักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 326 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ คือ นักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 180 โดยการคำนวณโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Yamane, 1973) เพื่อกำหนดขนาดตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักศึกษาพยาบาล และได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการให้การปรึกษา และตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามโดยการทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจในแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach Alpha Coefficient ผลการวิเคราะห์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.887 แบบสอบถามหรือเครื่องมือที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ปัญหาของนักเรียนพยาบาล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยทำหน้าที่ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาควิชาจิตวิทยา ติดต่อประสานไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม รวบรวมข้อมูล ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ และรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนที่จะนำมาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อวิเคราะห์ ปัญหาของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยปัญหาทางการเรียนของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-4

ปัญหาของนักเรียนพยาบาล	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวมทุกชั้นปี	
	n=45		n=45		n=45		n=45		n=180	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ปัญหาทางการเรียน										
ไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน, เรียนไม่ทันเพื่อน	2.76	0.86	2.69	0.82	2.76	0.57	2.53	0.76	2.68	0.76
ได้คะแนนเกรดเฉลี่ยรวมต่ำกว่าที่ตั้งใจไว้	2.96	0.95	3.38	1.07	3.36	0.86	3.24	0.83	3.23	0.94
มีปัญหาในการทบทวนความรู้และการเตรียมตัวสอบแต่ละรายวิชา	3.02	0.97	3.07	0.84	3.00	0.83	3.00	0.93	3.02	0.89
มีปัญหาการขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย	1.73	0.96	2.56	0.79	2.38	1.01	2.42	0.89	2.27	0.96
มีปัญหาเกี่ยวกับการทำงานวิจัย	1.67	0.93	2.56	0.92	2.49	0.87	3.51	1.01	2.56	1.14
มีปัญหาในการทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาเพื่อสอบรวมของ ม.มหิดล	2.16	1.19	2.78	1.02	2.91	0.85	3.29	0.90	2.78	1.07
ความมุ่งมั่นในการตั้งใจเรียนลดลง	2.22	0.93	2.27	0.92	2.58	0.84	2.71	1.06	2.44	0.95

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีปัญหาด้านการเรียน ในเรื่อง ปัญหาในการทบทวนความรู้และการเตรียมตัวสอบแต่ละรายวิชา มากที่สุด โดยเป็นปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) ปัญหาน้อยที่สุด คือ มีปัญหาเกี่ยวกับการทำงานวิจัย เป็นปัญหาระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.67$)

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีปัญหาด้านการเรียน ในเรื่อง ได้คะแนนเกรดเฉลี่ยรวมต่ำกว่าที่ตั้งใจไว้ มากที่สุด โดยเป็นปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ปัญหาน้อยที่สุดคือ ความมุ่งมั่นในการตั้งใจเรียนลดลง เป็นปัญหาระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.22$)

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีปัญหาด้านการเรียน ในเรื่อง ได้คะแนนเกรดเฉลี่ยรวมต่ำกว่าที่ตั้งใจไว้มากที่สุด โดยเป็นปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) ปัญหาน้อยที่สุดคือ มีปัญหาการขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย เป็นปัญหาระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.38$)

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีปัญหาด้านการเรียน ในเรื่อง มีปัญหาเกี่ยวกับการทำงานวิจัย มากที่สุด โดยเป็นปัญหาระดับสูง ($\bar{X} = 3.51$) ปัญหาน้อยที่สุดคือ มีปัญหาการขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย เป็นปัญหาระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.42$)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยปัญหาทางด้านพฤติกรรมของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-4

ปัญหาของนักเรียนพยาบาล	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวมทุกชั้นปี	
	n=45		n=45		n=45		n=45		n=180	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ปัญหาทางด้านพฤติกรรม										
ปัญหาการเสพติด Smart Phone, Tablet หรือ เครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ	1.98	1.03	2.80	1.04	3.18	1.07	3.07	1.03	2.76	1.14
ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน	1.42	0.62	1.42	0.62	1.80	0.82	1.67	0.67	1.58	0.70
มีปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ	1.40	0.54	1.49	0.73	1.62	0.72	1.60	0.69	1.53	0.67
มีปัญหาเกี่ยวกับกฎระเบียบของวิทยาลัยฯ	2.11	0.94	1.67	0.93	1.87	0.82	2.11	0.96	1.94	0.92
มีพฤติกรรมใช้จ่ายฟุ่มเฟือย	2.00	1.02	2.44	1.01	2.69	0.99	2.40	1.05	2.38	1.04
มีปัญหาในการปรับตัวในการเรียนและการอยู่หอพัก	2.71	1.78	1.96	1.02	1.96	0.77	1.98	0.99	2.15	1.24
มีปัญหาเกี่ยวกับการฝึกระเบียบวินัยทหาร	2.40	1.01	1.89	0.96	1.78	0.70	1.93	0.86	2.00	0.92

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีปัญหาด้านพฤติกรรม ในเรื่อง ปัญหาในการปรับตัวในการเรียนและการอยู่หอพัก มากที่สุด โดยเป็นปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) ปัญหาที่น้อยที่สุด คือ ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศเป็นปัญหาระดับต่ำมาก ($\bar{X} = 1.40$) สำหรับนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2-4 มีปัญหาด้านพฤติกรรมในเรื่อง การเสพติด Smart Phone, Tablet หรือเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ มากที่สุดเป็นปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$, $\bar{X} = 3.18$ และ $\bar{X} = 3.07$ ตามลำดับ) ปัญหาระดับต่ำที่สุดของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 คือไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 1.42$) นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 และ 4 ปัญหาระดับต่ำที่สุดคือ ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X} = 1.49$) และ ($\bar{X} = 1.60$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-4

ปัญหาของนักเรียนพยาบาล	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวมทุกชั้นปี	
	n=45		n=45		n=45		n=45		n=180	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ										
รู้สึกดียเมื่อเทียบผลการเรียนกับเพื่อนในชั้นเดียวกัน	2.58	0.81	2.49	1.01	2.56	1.08	2.22	0.95	2.46	0.97
ไม่สามารถควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองได้	1.73	0.69	1.89	0.86	2.07	0.72	1.82	0.83	1.88	0.78
รู้สึกห่วยคนในครอบครัว เนื่องจากต้องแยกออกมาอยู่หอพักภายในวิทยาลัย	3.78	1.09	3.62	1.15	3.62	1.11	3.51	1.10	3.63	1.11
มีความกังวลเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของตนเอง	2.29	0.92	2.11	0.99	2.44	1.04	2.36	1.00	2.30	0.99
มีความเครียดได้ง่าย	3.04	0.99	2.51	1.01	2.78	0.88	2.84	0.93	2.79	0.97
รู้สึกตึงเครียดและเบื่อหน่ายขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย	1.62	0.75	2.31	1.02	2.47	0.76	2.64	1.05	2.26	0.98
รู้สึกกังวลเกี่ยวกับผลการเรียนของตนเอง	3.47	1.04	3.16	1.19	3.16	1.07	2.89	0.94	3.17	1.07

จากตาราง 3 พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 มีปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ในเรื่อง รู้สึกห่วยคนในครอบครัว เนื่องจากต้องแยกออกมาอยู่หอพักภายในวิทยาลัย มากที่สุด โดยเป็นปัญหาระดับสูง ($\bar{X} = 3.78$), ($\bar{X} = 3.62$) ($\bar{X} = 3.62$) และ ($\bar{X} = 3.51$) ตามลำดับ) ปัญหาที่น้อยที่สุดจะมีความแตกต่างกัน สำหรับนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 รู้สึกตึงเครียดและเบื่อหน่ายขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย เป็นปัญหาระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.62$) ส่วนนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2-4 นั้น ปัญหาที่น้อยที่สุด คือไม่สามารถควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองได้ เป็นปัญหาระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.89$, $\bar{X} = 2.07$, และ $\bar{X} = 1.82$ ตามลำดับ)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-4

ปัญหาของนักเรียนพยาบาล	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวมทุกชั้นปี	
	n=45		n=45		n=45		n=45		n=180	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม										
ไม่พึงพอใจอาหารที่โรงประกอบเลี้ยงจัดให้	2.20	1.04	2.56	1.01	2.58	0.92	2.69	1.04	2.51	1.01
ไม่พึงพอใจเกี่ยวกับสถานที่พักอาศัย	1.80	0.67	1.82	0.78	1.96	0.67	1.87	0.82	1.86	0.73
ไม่พึงพอใจในอาคาร/สถานที่/ห้องเรียน	1.64	0.61	1.96	0.82	2.11	0.68	2.36	0.91	2.02	0.80
มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในด้านการเรียน การทำกิจกรรม หรือโครงการต่างๆ	2.11	1.01	2.58	1.12	2.64	0.96	2.73	0.99	2.52	1.04
มีงานและกิจกรรมหลากหลายที่ต้องปฏิบัติจนไม่สามารถแบ่งเวลาได้	2.49	1.08	2.89	1.17	2.91	0.97	3.09	1.13	2.84	1.10
มีปัญหาเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียม ระเบียบที่รุ่มร่ามในวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก	2.47	0.84	2.24	0.91	2.56	1.01	1.98	0.94	2.31	0.95
มีปัญหาด้านการประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา	1.60	0.78	1.71	0.63	1.80	0.76	2.09	1.15	1.80	0.86

จากตาราง 4 พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมในเรื่อง มีงานและกิจกรรมหลากหลายที่ต้องปฏิบัติจนไม่สามารถแบ่งเวลาได้ เป็นปัญหาระดับสูง ($\bar{X} = 2.49$), ($\bar{X} = 2.89$), ($\bar{X} = 2.91$) และ ($\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ) ปัญหาที่น้อยที่สุดของ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-3 คือ ปัญหาด้านการประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา ($\bar{X} = 1.60$), ($\bar{X} = 1.71$), และ ($\bar{X} = 1.80$) ตามลำดับ) ยกเว้นนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีปัญหาน้อยที่สุดในเรื่องไม่พึงพอใจเกี่ยวกับสถานที่พักอาศัย ($\bar{X} = 1.87$)

อภิปรายผลการวิจัย

1.ปัญหาด้านการเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีปัญหามากที่สุด คือการ ทบทวนความรู้และการเตรียมตัวสอบแต่ละรายวิชา นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มี ปัญหาเรื่องการได้คะแนนเกรดเฉลี่ยรวมต่ำกว่าที่ตั้งใจ มากที่สุด และนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานวิจัย มากที่สุด ซึ่งคล้ายคลึงกับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ที่ พบว่านักศึกษาพยาบาลมีปัญหาการเรียนเป็นลำดับแรกและเป็นปัญหาสำคัญที่สุด (อรพรรณ ลือบุญ

ชัชชัย, 2529; พรรณวิภา บรรณเกียรติ, 2543; มุสลิมน์ โต๊ะกานี, 2552) เนื่องจากปัญหาด้านการเรียนเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับนักศึกษาโดยตรง เพราะมีผลต่อการสำเร็จและการประกอบอาชีพในอนาคต จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าเป็นปัญหาการเรียนเป็นปัญหาที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรก โดยเฉพาะสภาพการเรียนการสอนวิชาชีพพยาบาล เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ และนักศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องเรียนควบคู่กันไปทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติโดยนำองค์ความรู้ในภาคทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติ และเพื่อให้มีประสบการณ์ทางการพยาบาลผู้ป่วยและในการเรียนภาคทฤษฎีของทุกชั้นปี ต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนโดยการสอบในแต่ละรายวิชา ปัญหาการสอบจึงเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญที่พบเป็นลำดับต่อมา ส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากเป็นลำดับแรก

2. ปัญหาทางด้านพฤติกรรม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีปัญหาในการปรับตัวในการเรียนและการอยู่หอพัก มากที่สุด นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มีปัญหาการเสพติด Smart Phone, Tablet หรือเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ มากที่สุด จะเห็นได้ว่ามีเพียงนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 เท่านั้นที่มีปัญหาในการปรับตัวมากที่สุด แต่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีอื่นๆมีปัญหาเรื่องการปรับตัวน้อย ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนพยาบาลทุกคนต้องเข้าศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลเดียวกัน เป็นเวลาถึง 4 ปี และต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ทำให้นักเรียนพยาบาลต้องมีการเรียนรู้ เพื่อที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมเดียวกัน ประกอบกับนักเรียนพยาบาลส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูเอาใจอย่างเข้มงวด เพราะเป็นเพศหญิง จึงทำให้มีการปรับตัวเข้ากับกฎ ระเบียบ และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี (พรรณี หวลบุตตา, หน้า 58) ส่วนปัญหาการเสพติด Smart Phone, Tablet หรือเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ของนักเรียนชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 นั้น ซึ่งคล้ายคลึงกับการศึกษา พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กลุ่มสายสังคมศึกษา ชั้นปีที่ 4 ของ วิสารัตน์ พันต่วน (2555) ที่พบว่า นักศึกษามีการใช้ประโยชน์ทางด้านสังคมจากการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่มาก เนื่องจากปัจจุบันมีการให้บริการแบบเหมาจ่ายรายเดือน และในมหาวิทยาลัยมีการบริการอินเทอร์เน็ตฟรีให้กับนักศึกษา จึงมีการเปิดใช้งานอินเทอร์เน็ตเกือบตลอดทั้งวัน เชื่อมต่อกับสังคมออนไลน์ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเวลาพักผ่อนหรือเวลาเรียน อาทิเช่น คุย Line กับเพื่อน ในขณะที่มีการเรียนการสอน ถ่ายภาพสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเผยแพร่ชีวิตประจำวันบน Facebook ติดต่อกับเพื่อนด้วย Skype เพื่อสื่อสารกัน โดยสามารถเห็นการเคลื่อนไหวของอีกฝ่ายได้เสมือนอยู่ที่เดียวกัน

3. ปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจ

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 มีปัญหา รู้สึกหวังโยคนในครอบครัว เนื่องจากต้องแยกออกมาอยู่หอพักภายในวิทยาลัยฯ มากที่สุด เช่นเดียวกันทั้ง 4 ชั้นปี ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนพยาบาลทุกคนต้องพักอยู่ในหอพักที่ทางวิทยาลัยฯ จัดไว้ให้ เป็นลักษณะการพักอาศัยแบบนักเรียนประจำ ซึ่งอยู่ภายใต้กฎระเบียบของหอพักที่เคร่งครัด ต้องอยู่ห่างจากคนในครอบครัว ต้องปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิต วัฒนธรรม รูปแบบการเรียนใหม่ๆ เจอกับ สภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคย ต้องปรับสภาพร่างกาย มีความวิตกกังวลกับสภาพสังคมใหม่ รวมไปถึงความจำเป็นในการหาเพื่อนใหม่ บางคนมีความรู้สึกกดดันกับการที่ต้องทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในการศึกษาอีกด้วย ซึ่งอาการเหล่านี้เป็นลักษณะของอาการคิดถึงบ้าน (Homesick) อาการคิดถึงบ้านนี้นอกจากจะทำให้รู้สึกไม่สบายใจแล้ว ยังส่งผลถึงสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต และหน่วยความจำของสมองอีกด้วย จากการศึกษาของ Christopher A. Thurber และ Edward A. Walton (2012) พบว่าวิทยาลัยฯ เป็นตัวจักรสำคัญในการแก้ปัญหาให้นักศึกษา นับตั้งแต่ก้าวแรกที่เข้ามาอยู่ในวิทยาลัยฯ การได้รับการต้อนรับที่อบอุ่น สนุกสนาน และผ่อนคลาย ทำให้รู้สึกที่วิทยาลัยฯ เป็นเสมือนครอบครัว ก่อนที่จะเริ่มเข้าสู่ช่วงการศึกษาจริงๆ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านสุขภาพ และจิตใจต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกเท่าเทียม และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหม่ ทำให้นักศึกษา ไม่รู้สึกว่าพวกเขากำลังขาดบางสิ่งบางอย่างในชีวิต หรือสิ่งที่เคยมีที่บ้าน หากมีการเตรียมตัวที่ดีล่วงหน้า ศึกษากฎระเบียบ รูปแบบการเรียนมาก่อน เมื่อต้องมาเรียนจริงก็จะปรับตัวได้ง่ายและไม่มีอาการคิดถึงบ้าน

4. ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 มีปัญหา มีงานและกิจกรรมหลากหลายที่ต้องปฏิบัติจนไม่สามารถแบ่งเวลาได้ มากที่สุด เช่นเดียวกันทั้ง 4 ชั้นปี เนื่องจากการศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล กองทัพบก นอกจากการศึกษเล่าเรียนปกติ ที่ต้องมีการอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน การเตรียมตัวสอบ การทำรายงาน การขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย การศึกษา case study แล้ว ยังมีภารกิจที่สนับสนุนกิจกรรมของกองทัพบก กิจกรรมที่ทางวิทยาลัยฯ จัดขึ้น และกิจกรรมชมรมต่างๆ ภายในวิทยาลัยฯ ซึ่งอาจทำให้นักเรียนพยาบาลไม่สามารถจัดสรรเวลาให้เหมาะสมได้ จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาว่างกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ ของอภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์ (2557) ผลการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการใช้เวลาว่าง มีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้ามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางลบกับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้านกิจกรรมการเรียน แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้าน

กิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ได้ส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้านกิจกรรมการพักผ่อน แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้านกิจกรรมพักผ่อน ไม่ได้สนับสนุนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้าน กิจกรรมสุขภาพและด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้าน กิจกรรมสุขภาพและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ไม่ได้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ซึ่งสรุป ได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ไม่มีความสัมพันธ์และได้รับผลสืบเนื่องจากพฤติกรรมการใช้ เวลาว่างทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะธรรมชาติของผู้เรียนส่วนใหญ่ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น มีเป้าหมาย การศึกษาเพียงแต่ให้สำเร็จเป็นส่วนใหญ่ และยังพบว่า ผลการสังเกตพฤติกรรมนั้น นักศึกษาได้เวลา ในการพัฒนาความสามารถทางวิชาการน้อยและพฤติกรรมใช้เวลาว่างส่วนใหญ่จะ ถูกใช้ไป กับภารกิจส่วนตัว เช่น การเล่น Facebook หรือการเสริมความงาม เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้นจากนิสัยการเรียนที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรนำประเด็นปัญหาของนักเรียนพยาบาลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการจัดการให้การ ปรึกษาให้สอดคล้องกับปัญหาที่แตกต่างกันของนักเรียนพยาบาลแต่ละชั้นปีอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาของนักเรียนพยาบาล เหล่าทัพอื่น เช่น นักเรียนพยาบาล กองทัพอากาศ นักเรียนพยาบาลกองทัพเรือ และ นักเรียนพยาบาลตำรวจ ว่ามีปัญหาเหมือนหรือ แตกต่างกันอย่างไรร
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนหรือนักศึกษาพยาบาล สถาบันอื่นๆ มิใช่ใช้ ของเหล่าทัพ เพื่อเปรียบเทียบลักษณะปัญหาว่ามีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณัย พรหมปลูก. (2554). การเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการบริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ขจรศักดิ์ รุ่งประพันธ์. (2555). เทคนิคการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการจัดการการดำเนินชีวิต. กองการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฐิระ ทองเหลือ. (2542). ความต้องการบริการให้การปรึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยแม่โจ้จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิภา นิธยาน. (2530). การปรับตัวและบุคลิกภาพจิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- นิรมล เกตุวงศ์. (2543). ความต้องการบริการให้การปรึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแม่ทะประชาสามัคคีจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปภาณี ฐิติวัฒนา. (2523). สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร. บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- ปภาณี ฐิติวัฒนา. (2535). การพัฒนาเด็ก เยาวชน และสตรี. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- บัณเฑาะว์ บณขุนทด. (2556). การศึกษาปัญหาการปรับตัวของนิสิตพยาบาลมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นจังหวัดบุรีรัมย์. สืบค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2558 จาก www.western.ac.th/westernnew/facultyofwestern/fac_main.php?mod...
- พรรณี หวลบุตรตา. (2542). การปรับตัวทางสังคมของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- มุตลินทร์ โต้ะกานี. (2552). ปัญหาและความต้องการบริการให้การปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ปี
ที่ 1(1), 18-31.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2550). ทฤษฎีการแก้ปัญหาและแนวปฏิบัติพื้นฐาน. การศึกษาไทย. 4 (30)
มีนาคม, 41-45.
- รัตติยา สดางสิงห์ และคณะ. (2548). การศึกษาความเครียดและการเผชิญความเครียดของนักเรียน
พยาบาลชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อภาวะเครียดและธรรมเนียมปฏิบัติของวิทยาลัยพยาบาล
กองทัพบก. รายงานการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. วิทยาลัยพยาบาล
กองทัพบก.
- ลักษณา ตันติลีปกร. (2543). การสำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหิดล
ศาลายา. วารสารจิตวิทยาคลินิกปีที่ 26 (1), 53-66.
- วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. (2558). คู่มือนักเรียนพยาบาลกองทัพบก หลักสูตรพยาบาลศาสตร
บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555). กรุงเทพมหานคร. อรุณาการพิมพ์.
- วินัดดา ปิยะศิลป์. (2539). คู่มือพ่อแม่ ตอนวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร. ชัยเจริญ.
- วิสารรัตน์ พันต่วน. (2555). พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กลุ่มสายสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4. รายงานกระบวนวิชา 751409 (แบบฝึกหัดการวิจัยปัญหา
เศรษฐกิจปัจจุบัน). คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2536). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร. เรือนแก้ว
การพิมพ์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 8.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภนิช สังฆะดี. (2550). การศึกษาความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2549. การศึกษาอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสถิติ
ประยุกต์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมใจ ดันดีวัฒน์. (2554). *การศึกษาวิเคราะห์เทคนิคการให้คำปรึกษาด้วยพุทธวิธีสำหรับนักเรียน.*

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สวัสดิ์ บันเทิงสุข. (2542). *การให้การปรึกษา.* เชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรินทร์ นิยมมางกูร.(2546). *เทคนิคการสู่มตัวอย่าง.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์. (2557). *พฤติกรรมการใช้เวลาว่างกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ .* คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

อรอินทร์ พงษ์สุวรรณ. (2544). *ความต้องการบริการให้การปรึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนอนุบาลป่าจี่อำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัมพร โอตระกุล. (2538). *สุขภาพจิต.* กรุงเทพมหานคร : นำอักษรการพิมพ์.

อาภา จันทรสกุล.(2531).*ทฤษฎีและวิธีการให้การปรึกษาใน โรงเรียน.*กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุดมลักษณ์ สุวรรณลิขิต. (2542). *ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการแนะแนวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ในเขตภาคเหนือตอนบน.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อุษณีย์ เย็นสบาย.(2533).*จิตวิทยาแนะแนว.*กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีน/ ดิง/ เฮาส์.

Christopher A. Thurber and Edward A. Walton. *Homesickness and Adjustment in University Students.* Journal of American college health, vol. 60.No. 5 (2012), pp. 1-5.

F.E. Emery and E.L. Trist. *The Causal Texture of Organizational Environments in Human Relations,* vol. 18 (1965), pp. 21-32.